

|| ശ്രീ ||

അഥ ശ്രീ ത്രിവിക്രമപംഡിതാചാര്യസുത ശ്രീ
നാരായണപംഡിതാചാര്യവിരചിതഃ

|| ശ്രീ മധവിജയഃ ||

൧൫. പഞ്ചദശഃ സർഗഃ

ഭൂയോബോധസ്തതോ ഭൂയോ വ്യാചഖ്യൗ

ഭാഷ്യമദ്ഭൂതമ് |

ഗ്രാമേ ഗ്രാമീണസാമാന്യേ വസംസ്തത്രാമരാലയേ ||

൧൫.൧ ||

പരപക്ഷരമാരുഢം ഖരതർകമഹായുധമ് |

ത്രിവിക്രമാര്യം സോഽപശ്യത് പ്രതിവീരമിവാഗ്രതഃ ||

൧൫.൨ ||

തദാ തദാനനാംഭോജാദ് വൃത്തോപന്യാസഭാരതീ |

സേനാ സേനാഗ്രഹാ ദിവ്യാ ശിബിരാദിവ

നിര്യയൗ || ൧൫.൩ ||

നാത്യത്പരാ നാതിരയാ ന സ്പലംതീ നിരംതരാ |

അനാനാവയവേത്യേവ ദവീയോദിഃ പ്രതർകിതാ ||

൧൫.൪ ||

സൂത്രസ്യംദനവ്യംദാഢ്യോ ദുരപാരശ്രുതിവാരണാ |
സൂപപത്തിമഹാപത്തിരചിത്രസ്മൃതിസപ്തികാ ||
൧൫.൫ ||

വർധിതോർമിഹരിപ്രേഷ്ടാസൂപയോധരസുസ്വരാ |
സവിതാനപ്രകാശാർമാ സാഗരീ ശ്രീരിവാപരാ ||
൧൫.൬ ||

പദ്മേശപദപദ്മശ്രീത് കൃത്യാംഗം പദ്മജന്മനഃ |
ലാളിതാ ശിരസേശേന ഗംഗേവാശേഷപാവനീ ||
൧൫.൭ ||

നാരായണോടനന്തഗുണോ ബ്രഹ്മാഖ്യോ
വേദവേദിതഃ |
വിശ്വകർത്തേതി വിശ്വജ്ഞഃ ശ്രുത്യോ
യുക്ത്യോടപ്യസീഷധത് || ൧൫.൮ ||

പ്രധാനമപരാധീനം കാരണം പരിണാമി യത് |
പയോവദിതി ചേത് സാധ്യവൈകല്യം
സ്യാന്നിദർഷണേ || ൧൫.൯ ||

വിവാദാധ്യാസിതാ

സൃഷ്ടിശ്ചേതനേച്ചാനുസാരിണീ |
സൃഷ്ടിത്വാത് പടസൃഷ്ടിരോത്യനുമാ
പക്ഷസാധികാ || ൧൫.൧൦ ||

യച്ഛേതനാചേതനയോരംഗാംഗിത്വാദി മന്വതേ |
സൃഷ്ടാവിശാനപേക്ഷായാം തന്ന ശോഭനതാം
ബ്രജേത് || ൧൫.൧൧ ||

സരവവിന്നിർമിതം സരവം കദാചിത്കത്വഹേതുതഃ |
ന യദേവം നോ തദേവം യഥാടത്മേതീശ്വരാനുമാ ||
൧൫.൧൨ ||

ബലായ സരവാനുമാനാം വേദാഃ
സ്യുര്യൈരപാലിതാഃ |
കാമാദേതാഃ പ്രവർത്തന്തേ കാമിന്യ ഇവ ദർത്യഭിഃ ||
൧൫.൧൩ ||

കാരണം പരിണാമി സ്യാദ് ബ്രഹ്മ നോ
ചേതനത്വതഃ |
ന യദിത്ഥം നോ തദിത്ഥം യഥാ ക്ഷീരപുരസ്സരമ് ||
൧൫.൧൪ ||

ന വിഷ്വക്യത് പശുപതിഃ ശ്രൂയമാണാഗുണത്വതഃ |

ചൈത്രവത് കിം പുനരപിഷ്ടബ്രഹ്മാദയാ
ബാലശംകിതാഃ || ൧൫.൧൫ ||

നന്നു സൗഖ്യാദിമാൻ നേശോ ദുഃഖാദിരഹിതത്വതഃ
|
യോ നൈവം സ്യാത് സ നൈവം സ്യാദ് യഥാ
സംസൃതിമാനിതി || ൧൫.൧൬ ||

ഏവം ചേദ് വിമതോ ജ്ഞാനീ ന
ദ്രാന്തിരഹിതത്വതഃ |
യോ നൈവം സ്യാത് സ നൈവം സ്യാദ്
ഭവീവേത്യനുമീയതേ || ൧൫.൧൭ ||

സരചജ്ഞസ്യാജ്ഞതാം വേദഃ ശ്രദ്ധേയോ
വിരുണദ്ധി ചേത് |
തസ്യൈ വമാംഭമാനംഭം വദന്നാശ്രാവ്യസൗ കഥമ്
|| ൧൫.൧൮ ||

ദുഃഖം പരിജിഹീർഷന് യഃ സുഖം
നോരീചികീർഷതി |
സ ഹന്താഽപതിതം ദുഃഖമീശസ്യ വ്യസ്മരജ്ജളഃ ||
൧൫.൧൯ ||

യോ ദുഃഖസമവായോടയം ചൈത്രേതേന
ഹൃദേദവാൻ |
സമവായഃ കശ്ചിദീശേ തദനേകത്വമന്യമാ ||
൧൫.൨൦ ||

ഔപാധികോടസ്യ ദേദശ്ചേത് സത്യോടസത്യഃ
സ്വിദുച്യതാമ് |
തദ് ദ്വയം ചോക്തദോഷം ഹി മായിവന്മാ വദേത്
പരമ് || ൧൫.൨൧ ||

ബ്രൂയൂരൂപാധികം ദേദം ജ്ഞാനാദീനാം
യദാത്മനഃ |
നീത്യോടനയാ തന്നിരാസാത് സ്യാത്
തസ്യാനന്തധർമ്മതാ || ൧൫.൨൨ ||

ഗുണാദിദേദേ സംബന്ധമപേക്ഷയാപ്യനവസ്ഥിതേഃ |
വിശേഷമാത്രേണോടനന്ത്യം ഗുണാനാം ശോഭതേ
വിദോഃ || ൧൫.൨൩ ||

മന്യന്തേ ശൂന്യമേവാനേ്യ തത്ത്വമാഗമവൈരിണഃ |
മതാ മാധ്യമികാസ്തേടപി വ്യക്താശൂന്നാ ഇതി
ദ്വയേ || ൧൫.൨൪ ||

ശൂന്യം ബ്രഹ്മാഹവയേനാടഹുഃ സ്വാംശ്ച
വേദാന്തിനോടഭ്യധുഃ |
അതത്യാവേദകം വേദം വദന്തശ്ചരമേ ഖലാഃ ||
൧൫.൨൫ ||

പരതത്വവിവർത്തത്യാദപരസ്യാഖിലസ്യ ച |
അവിശേഷതത്വശ്ചാസ്യ നാന്തരന്തരമേതയോഃ ||
൧൫.൨൬ ||

അഖന്ധഖന്ധനന്യായാനഖന്ധമപി ഖന്ധയന് |
അഖന്ധയദഖന്ധജ്ഞാ ദ്വയാംശ്ചാഖന്ധലദപിഷഃ
|| ൧൫.൨൭ ||

വിമതം കാരണം ന സ്യാദസത്യാന്ന യദീദ്യശമ് |
നേദ്യശം തദ് യഥാ കുന്ദകർത്തേത്യത്രാനുമീയതേ ||
൧൫.൨൮ ||

അഘോ താപസ നോ ശൂന്യം കാരണം
കുന്ദകർത്യവത് |
യത്സംവൃത്യത്ഥിതം വിശ്വം തത്
കാരണമിതീര്യതേ || ൧൫.൨൯ ||

ഏവം ചേത് കാരണം മാ സ്മ ബ്രഹ്മിഃ ശൂന്യം

കഥംചന |
ആയുഷ്മസ്തദധിഷ്ഠാനം വ്യൂത്പിത്സസ്വ
ഗുരോർഗൃഹേ || ൧൫.൩൦ ||

വിവാദസ്യ പദം ന സ്യാദധിഷ്ഠാനമസത്പതഃ |
വൈധർമ്യമൈഷ ദൃഷ്ടാന്തഃ
ശുക്ത്യാദിവദിതീര്യതേ || ൧൫.൩൧ ||

അതത്പാപേദകം മാനമിതി സ്വവ്യാഹതം യതഃ |
തദാദീ തേന വേദസ്യ
സോടഭിപ്രത്യപ്രമാണതാമ് || ൧൫.൩൨ ||

യം തത്പാപേദകം വേദ വേദാംശം വേദദൃഷ്ടകഃ |
തത്പസ്യാവർണനീയത്പാത് സ തത്പാപേദകഃ
കഥമ് || ൧൫.൩൩ ||

ലക്ഷണാഭിഃ പ്രവർത്തതേ വാക്യാനി തിസ്യഭിര്യദി |
വിഷയത്വം ലക്ഷണാനാം തസ്യൈവാനിഷ്ടമാഗതമ്
|| ൧൫.൩൪ ||

കിംചാഖംഡേട്ര വാക്യാനി കിംചിദ് വിദധതേ ന
ഹി |
താനൃദ്യധൂരദാവം ചേജ്ജാഡ്യാദേസ്തന്ന ശോഭതേ

|| ൧൫.൩൫ ||

അഭാവഭാവസ്യഭാവോദ്ഭാവരൂപസ്യ തസ്യ തു |
ഭാവഭാവവിശേഷാണാമഭാവവിശേഷിണഃ ||
൧൫.൩൬ ||

യോ വേദവേദിതാർത്ഥാനാം
നിത്യസംത്യാഗസംശ്രവി |
വേദബാഹ്യോ വിപശ്ചിദ്ഭിരേഷ നിശ്ചീയതാം
തതഃ || ൧൫.൩൭ ||

ജ്യായസോ ദൃഷണൈനവ ധൂർത്തമ്മന്യോഽപി
ദൃഷിതഃ |
പക്ഷയോരവിശേഷതപാദനയോഃ സദപിപക്ഷയോഃ ||
൧൫.൩൮ ||

അസത്പാദിത്യസൗ ഹേതുരസിദ്യോ
ബ്രഹ്മവാദിനഃ |
മേതി
ഭാഷ്യവിശേഷതപാദേതയോർബ്രഹ്മശൂന്യയോഃ ||
൧൫.൩൯ ||

സോഽംഗീകരോതി ചേത് സത്ത്വം ബ്രഹ്മണഃ

സ്യാദ് വിശേഷിതാ |
ന ചേത് പ്രാപ്തം പാരിശേഷ്യാദസത്ത്വം ന
നിരസ്യതു || ൧൫.൪൦ ||

വിഗീതം ന വിചാര്യം സ്യാത് ന ഭാവ്യം ന
ഫലപ്രദമ് |
ശൂന്യം ബ്രഹ്മാദ്യമദ്വൈതം വിധിധീഗോചരോ ന
യത് || ൧൫.൪൧ ||

ഖപുഷ്പവദഖംഡത്വാദ് വൃതിരിക്തം നിദർശനമ് |
പ്രമാണാദിവദിത്യേവമൂഹനീയം യഥേച്ഛിതമ് ||
൧൫.൪൨ ||

ആത്മായാനാമമാനത്വേ ധർമാദേരപ്രമാണതാ |
ധർമാദ്യഭാവേ നോ മാനം പ്രത്യക്ഷൈകപ്രമാണിനഃ
|| ൧൫.൪൩ ||

ന പൗരുഷേയം വചനം പ്രാമാണ്യേന വിനിശ്ചിതമ്
|
പൗരുഷേയത്വതോ യദദ് വാക്യമുന്മത്തഭാഷിതമ് ||
൧൫.൪൪ ||

വിമതഃ പൗരുഷോഽജ്ഞഃ സ്യാത് സ്യാച്ഛാസൗ

വിപ്രലംഭകഃ |
പുംസ്തപാച്ഛൈത്രവദിത്യസ്താ സരപജേണ
കേവലാനുമാ || ൧൫.൪൫ ||

ദുഃഖാകരോതി യദ് ദൈവം ദുഃശാസ്ത്രേഷുഗ്ര
ആഗ്രഹഃ |
ദുഃഖാകരോടതിഷോരഃ
സ്യാല്പോകോടതസ്തപതാം ധ്രുവഃ || ൧൫.൪൬ ||

ആസ്താകേടപേക്ഷിതേ പക്ഷേ മോക്ഷം
ദദ്യാദധോക്ഷജഃ |
യത്ര സ്വാനംഭിനഃ സംതഃ സേവന്തേ വിഷയാന്
ബഹുന് || ൧൫.൪൭ ||

സ്വവ്യാഹത്യാദിനോപേക്ഷ്യാ മുക്തിര്യാ
നിരപിശേഷിതാ |
കദേത്യാദ്യനുയോഗേടസ്യ വിശേഷഃ
സ്യാന്നനുത്തരേ || ൧൫.൪൮ ||

അപി ബുദ്ധ്യാദിരഹിതഃ പുരുഷാർഥീ ന സരപഥാ |
നിഖിലാനുഭവാഭാവാത് പുത്തളീകാപുരോഗവത് ||
൧൫.൪൯ ||

ജ്ഞാനപ്രയത്നവാംഛരാവാനീശോ ന ഹൃശൂഭം
ഭജേത് |
സ്വസാമർദ്ദേണ തേനൈവം തം ച കുര്യാത് സ
താദൃശമ് || ൧൫.൫൦ ||

ദുഃഖവ്യാപ്തം സുഖം ബദ്യേ ദൃഷ്ട്വാ മുക്തേ
നീരസ്യതാ |
സ്വരൂപം ച നീരസ്യേത ശൂന്യവാദീ തദാ ഭവേത് ||
൧൫.൫൧ ||

നന്നു വിപ്രതിപന്നഃ സ്യാദ്ദൂർമിമാൻ ദേഹവത്പതഃ |
ചൈത്രോ യഥേത്യുപാധിഃ സ്യാത് തത്ര
ചാശുദ്ധദേഹിതാ || ൧൫.൫൨ ||

അനൈകാന്തികതാ
ഹേതോർദേഹവത്പാദധീശിത്യഃ |
സോഽദേഹശ്ചേദനിച്ഛാദിർഭവേച്ഛശവിഷാണവത് ||
൧൫.൫൩ ||

ജ്ഞാത്രാദിരൂപമസ്യ സ്യാദ് വൈലക്ഷണ്യായ
ചേത് തതഃ |
തദേവ ദേഹശബ്ദോക്തം ന ഹൃസൗ
പ്രാക്യതാക്യതിഃ || ൧൫.൫൪ ||

ഏവം സ്വരൂപദേഹത്വം മുക്തസ്യാപ്യുരരീകൃതമ് |
നാനിഷ്ടദോഗസ്തേന സ്യാത്
പ്രാക്യതക്ഷേത്രസംഭവഃ || ൧൫.൫൫ ||

വിമതോ നാവയവവാൻ വിനാശിത്വപ്രസംഗതഃ |
പടവച്ഛേദവയവാ നിരസ്യംതേടത്ര കീദൃശാഃ ||
൧൫.൫൬ ||

സിദ്ധസാധനതാ ഹേതോസ്തേ
ഭിന്നാശ്ചേദചിന്തയാഃ |
ആത്മനോ ഭേദരഹിതാ ഏഷ്ടവ്യാ ഏവ വാദിഭിഃ ||
൧൫.൫൭ ||

പരമാണ്വാദിഭേദശേഷു വ്യാപ്തൈത്യ
വ്യാമാദികേഷപി |
യഥാടന്മനഃ പ്രദേശാഃ സ്യുസ്തേഷാം
നോടവയവാസ്തഥാ || ൧൫.൫൮ ||

മുക്തോ രൂപാദിവിത് സത്യാജ്ജഡാന്യത്വേ
സതീശവത് |
ദ്യഷ്ടാന്തോടസാധ്യവികലസ്തസ്യ
സരപജ്ഞതാഗ്രഹാത് || ൧൫.൫൯ ||

ഈശ്വരോ ന സുഖീ തേന രൂപാഭ്യനുഭവന്നപി |
ദുഃഖപ്രസംഗാദിതി മാ വാദി തദ്യാപിദൃഷണാത് ||
൧൫.൬൦ ||

ദൃഷ്ടാന്തോ യസ്യ നേഷ്ടോയം തസ്യ സ്യാദ്
വൃതിരേകവാന് |
ശിലാവദിത്യതഃ ശുദ്ധചിദ്ദേഹേന്ദ്രിയഭോഗ്യസൗ ||
൧൫.൬൧ ||

സ്വാനന്ദവിഷയേ മോക്ഷേ വേദോക്തേ
യുക്തിസാധിതേ |
ദേഷോടയം വാദിനാം കസ്മാത്
തദ്പിരൂദ്യേടമവാട്സഗ്രഹഃ || ൧൫.൬൨ ||

തതഃ സ്വതഃ പ്രമാണേന ദേവോ വേദേന വേദിതഃ |
വിഷ്ണുർമോക്ഷസ്യ ദാതേതി വിശ്വാം ഭവതി
ശോഭനമ് || ൧൫.൬൩ ||

ഇത്യാദീന് ദർശയന്ത്യർമാന്
വ്യാഖ്യാപന്യാസസംയുതാ |
ത്രിവിക്രമാര്യേണ തദാ വിശ്വാദിജ്ഞസ്യ
ശുശ്രൂഖെ || ൧൫.൬൪ ||

അഥ പ്രായുക്ത വിവിധാൻ
ബോധചാപഗുണേരിതാൻ |
വിപക്ഷയുക്താൻ വീര്യേണ
തീക്ഷ്ണാംസ്തർകശരാനസൗ || ൧൫.൬൫ ||

ചിച്ഛേദാതുച്ഛധിഷണസ്താംസ്തദാ
തർകസായകൈഃ |
പ്രയുക്തമാത്രാൻ പ്രഹസന് ലീലയാടതിശയാലുഭിഃ
|| ൧൫.൬൬ ||

അധാര്യാനീതരജനൈരനിവർത്യാനി പൂരുഷൈഃ |
വിജിഗീഷുർദപിജശ്രേഷ്ഠോ വേദാസ്തദ്രാണി
പ്രയുക്തവാൻ || ൧൫.൬൭ ||

വാക്യൈരതിബലീയോഭിഃ പ്രത്യസ്ത്രൈരിവ
വൈദികൈഃ |
അർഥാന്തരം പ്രകടയന് താന്യസൗ
സന്യവർത്തയത് || ൧൫.൬൮ ||

സപ്താഷ്ടാനി ദിനാന്യേവം വാദം കൃത്വാ
സഹാമുനാ |
നിരുത്തരം ച നിശ്ചോദ്യം ചക്രേ ചക്രായുധപ്രിയഃ

|| ൧൫.൬൯ ||

പ്രണമയാഽചഷ്ട ശിഷ്ടോഽസൗ ക്ഷമ്യതാം നാഥ
ചാപലമ് |
പദപദ്മരജോദാസ്യം ധ്രുവം മേ ദീയതാമിതി ||
൧൫.൭൦ ||

വ്യാഖ്യാം ഭാഷ്യസ്യ ഭൂയോധീഃ ശ്രവണം
സൂരിനംഭനഃ |
സന്തഃ പ്രീതിമസന്തോഽന്യാം സമമാരേഭിരേ തതഃ ||
൧൫.൭൧ ||

ഗുരപാജ്ഞാഗൗരവാട്ടീകാം കുരപന് ഭാഷ്യസ്യ
ദുഷ്കരാമ് |
ഷഡ്ധവിക്രമാര്യോസൗ മഹാചാര്യമഭാഷത ||
൧൫.൭൨ ||

കവീന്ദ്രൈർന സമാപ്യന്തേ സംഗൃഹ്യാപി
യതോഽനിശമ് |
ന്യായരത്താനി ഭാഷ്യാബ്ധേരസ്യ ഗാൻഭീര്യമദ്ഭൂതമ്
|| ൧൫.൭൩ ||

ദശോപനിഷദോ ദേവീഃ ദേവാ ഇവ സമീപിതാഃ |

യുക്താഃ പ്രസാദയംത്യർഥാ ഏഷു
ഭാഷ്യാലയേഷലമ് || ൧൫.൧൪ ||

ഗീതാതാത്പര്യഭാഷ്യാഭ്യാമാഭ്യാം വിശ്വം
പ്രകാശ്യതേ |
ഗോഗണൈരപ്രതീകാണൈരർകേംഭുഭ്യാമിവാധികമ് ||
൧൫.൧൫ ||

ഇതിഹാസപുരാണാബ്ധേർഭവച്ചിത്താദ്രിലോളിതാ
ത് |
ജാതാം ഭാരതതാത്പര്യസുധാം കഃ സന്ന
സേവതേ || ൧൫.൧൬ ||

പുരാണസ്ഥാനപാംമാനാമഭാഷാത്രയവേദിനാമ് |
ഭവതാ സുസഖാ ചക്രേ ശ്രീഭാഗവതനിർണ്ണയഃ ||
൧൫.൧൭ ||

കസ്തംത്രസാരം സംപ്രാപ്യ ന സ്യാത്
പര്യാപ്തവാംചരിതഃ |
അമരൈരാശ്രിതച്ഛായം കല്പദ്രുമമിവോത്തമമ് ||
൧൫.൧൮ ||

ലോകാനാമവലോകായ മാർഗസ്യോസ്യ വ്യധാദ്

ഭവാന് |
കരുണാകര നേത്രാഭേ വാദസന്മാനലക്ഷണേ ||
൧൫.൧൯ ||

എകാകീ കില യശ്ചക്രേ പദം മൗലിഷു വിദപിഷാമ്
|
തത്പനിർണ്ണയപാർഥോടയം കേന നാമ ന പൂജ്യതേ
|| ൧൫.൨൦ ||

വാദാദയഃ പ്രകരണസ്തുലിംഗാസ്തന്നവോടപ്യലമ് |
വിപക്ഷകക്ഷം ക്ഷിണ്വന്തി മാരുതേന ത്വയേരിതാഃ
|| ൧൫.൨൧ ||

അനന്തോടർഥഃ പ്രകടിതസ്തുപയാടണൗ
ഭാഷ്യസംഗ്രഹേ |
അഹോ ആത്മപരിജ്ഞപ്തൈത്യ
കൃഷ്ണേനേവാടനനാന്തരേ || ൧൫.൨൨ ||

ഭഗവംശ്ചിത്രകവിതാം ലൗകികീം ദർശയന് കില |
ഗോപ്യം ഭാരതസംക്ഷേപമകൃമാ വിശ്വവിസ്തൃയമ് ||
൧൫.൨൩ ||

നാനാസുഭാഷിതസ്തോത്രഗാമാദികൃതിസത്കൃ

തീഃ |
തപയി രതാകരേ രതശ്രേണീരപാ ഗണയംതി കേ ||
൧൫.൮൪ ||

ഏഷു ദഭ്രമതീന് ദഭ്രാന് ഹസത്യുച്ഛൈഃ സതാം
സഭാ |
ചിന്താമണീംശ്ചിന്തയംതീ മിതാനപ്യമിതാർഥദാന് ||
൧൫.൮൫ ||

അപരോഽപീഷ്യതേഽസ്മാദിർഗ്രംഥേഷ്ചതേഷു
സത്സപി |
സത്സപീംദ്രാദിഷു പുരാ താരകാരിരിവാമരൈഃ ||
൧൫.൮൬ ||

ഗ്രംഥേഭ്യ ഏഭ്യോഽഗായേഭ്യോ യുക്തയോ നോ
ദുരുദ്ധരാഃ |
മനോമാംദ്യാത് തതോ ഗ്രംഥം വ്യക്തതർകതതിം
കുരു || ൧൫.൮൭ ||

ഇത്യർമിതോ വ്യധാമധഃ സോഽനുവ്യാഖ്യാം
സതാം സുധാമ് |
ദുരപാദിഗരപാദ്രിപവിം മായിധപാഠരവിദ്യുതിമ് ||
൧൫.൮൮ ||

യുഗപദ് രചയന്നേനാം കദാചിത് സ നിരന്തരമ് |
ചതുരശ്ചതുരഃ ശിഷ്യാന് ലീലയാഽലേഖയത് ഖലു ||
൧൫.൮൯ ||

യുക്തായാ യുക്തിമാലായാഃ പ്രോക്തായാസ്ത്ര
ചാഽത്മനാ |
വ്യക്തം ചക്രേ വിവരണം കവീന്ദ്രൈരേഷ ദുഷ്കരമ് ||
൧൫.൯൦ ||

മധ്യേഽന്ദോർനിത്യസംബന്ധാത്
നിസ്തമസ്താപചേതസോഃ |
വൈകുന്ദം യാതയോഃ പിത്രോഃ
ഗേഹേഽസ്യാവരജോഽവസത് || ൧൫.൯൧ ||

വിധിഭൂവിഭ്രമഭ്രശൃദ്ധനഗോധാന്യസംപദാ |
നിരോദിനാ വേദവിദാ തേനാഽപേ വേദവാദിരാട് ||
൧൫.൯൨ ||

പാരിവ്രാജ്യം പ്രാർഥയന്തം പാദാനമ്രമിമം മുഹൂഃ |
സമയാപേക്ഷയോരപീക്ഷാ ഗമയാമാസ ധാമ തമ് ||
൧൫.൯൩ ||

ന ജഘാസ ന സുഷ്യാപ ന ജഹാസ സ ധീരധീഃ
|
സമയാർഥീ സ്മരൻ ജ്യേഷ്ഠം രാമം രാമാനുജോ
യഥാ || ൧൫.൯൪ ||

രാജ്യേ കഥംചിത് സംസ്ഥാപ്യ രാജാനം
വീരഹാർദിതമ് |
അവതാരഭുവം പ്രായാദ് ഭഗവാൻ ശരഭത്യയേ ||
൧൫.൯൫ ||

വിശുദ്ധദികുലം ശ്രൗതം ശുചിം
കൃതപിത്യക്രിയമ് |
വീരക്തം വിഷയാൻ ഭൂക്ത്വാ വ്യധാന്മധേവാടനുജം
യതിമ് || ൧൫.൯൬ ||

രഹസ്യതിരഹസ്യം തദ് ബ്രഹ്മ ബ്രഹ്മസമോ ദദൗ |
അമൃഷ്ണൈ പഞ്ചതപസോ ന വിദൂര്യത് തപസവിനഃ
|| ൧൫.൯൭ ||

പ്രേമാമൃതപ്രസന്നാസ്യസ്തിതാംഗാപാംഗപുരപകമ് |
ശ്രീവിഷ്ണുതീർഥനാമാസ്മൈ പ്രീതിതീർഥഃ
പ്രദത്തവാൻ || ൧൫.൯൮ ||

ശ്രവണേനാനുവാദേന മനനേനാവ്യമാടകരോത് |
കാലം വേദാന്തശാസ്ത്രസ്യ വേദാന്തഗുരുസോദരഃ
|| ൧൫.൯൯ ||

സ ദാന്തിഭക്തിമാധുര്യപരിചര്യാദിമേദുരൈഃ |
മഹാവിടപിനം ചക്രേ ഗുരോഃ സ്വസ്ഥം
കൃപാംകുരത് || ൧൫.൧൦൦ ||

അനന്തമതികാരുണ്യകല്പദ്രുമവതോ ജ്ഞൈഃ |
അവർണ്യോ മഹിമാ തസ്യ ലൗല്യാത്
സംവർണ്യതേ മനാക് || ൧൫.൧൦൧ ||

ചതുരോടസൗ പ്രവചനേ മനുസംസിദ്ധിമാന് മനഃ |
സംഖ്യാ മാം പൂരണീ മാ ഗാന്ധ്യപദാസമിതി
വ്യധാത് || ൧൫.൧൦൨ ||

ദിശം പ്രയാതം ശശിനശ്ചരന്തം പര്യശോധയത് |
തീർഥകം വിഷ്ണുതീർഥം ച വിഷ്ണുതീർഥഷ്ച
തീർഥകത് || ൧൫.൧൦൩ ||

അകാമാനാമനേകേഷാം സിദ്ധിഭൂമിം തപസ്വിനാത്
|
തിരോഹിതാത്മാ പ്രാപാസൗ ഹരിശ്ചംഭ്രമഹീധരത്

|| ൧൫.൧൦൪ ||

ദപംദപദുഃഖാനലേ വീരോ മാത്സര്യേണ വിമത്സരഃ |
തത്യാജ മത്യാ തസ്യോസാവശനാദിംധനായിത്ഥ് ||
൧൫.൧൦൫ ||

ഭക്തൈരനുഗിരം നീതം പ്രാർഥിതോ യതിശേഖരഃ
|
പഞ്ചഗവ്യം പപൗ കിഞ്ചിത് പഞ്ചമേപഞ്ചമേ ദിനേ ||
൧൫.൧൦൬ ||

സ ത്യജന് സാഹസീ തച്ച
തപസ്തേപേടതിതാപസമ് |
ബിലപർണ്ണൈഃ ക്ഷീതൗ പന്നൈസ്ത്യപിമാന്
സലിലൈരപി || ൧൫.൧൦൭ ||

യഥേഷ്ടമധ്യാസ്തു ശിലാം യമീ സുനിയമീ സ താമ് |
നാടധ്യാസതേ യാമേകാഹം
ദൈവദഗ്നാസ്തുപസ്വിനഃ || ൧൫.൧൦൮ ||

പവനാംശാനുജോ ജിത്യാ പവനം രോചകാദിഭിഃ |

വിഷയേഭ്യോ ഹൃഷീകാശ്യാൻ മനോയന്ത്രോ
സമാഹരത് || ൧൫.൧൦൯ ||

സ്മരൻ മൂരാരോകാരം ദധ്യാവധ്യാത്മകോവിദഃ |
സമാധിമാധിശമനം യോഗിലഭ്യം സ ലബ്ധവാൻ ||
൧൫.൧൧൦ ||

മൗകുന്ദേ സുന്ദരേ രൂപേ
സ്യാനന്ദാദിഗുണാർണവേ |
സ്യാശ്ചര്യരത്നേ മഗ്നാത്മാ നാനൃത് കിംചിദ്
വിവേദ സഃ || ൧൫.൧൧൧ ||

കാമത്രാസവിഹീനസ്യ തസ്യ
സുജ്ഞാനചക്ഷുഃഃ |
വിനാ കൈവല്യസാമ്രാജ്യം നാർഷ്ടോ
യോഗമണീരഭ്യത് || ൧൫.൧൧൨ ||

മധ്യാനുജേ മധ്യാനാഥോ യം പ്രസാദം വ്യധാത്
തദാ |
സ ചിത്താവിഷയത്വാദ് വാ ഗോപ്യത്വാദ് വാ ന
വർണ്യതേ || ൧൫.൧൧൩ ||

അഹോ മഹാബോധസേവാമഹിമാഽസ്തിന് യുഗേ

യതഃ |
ധന്യോഽസൗ സിദ്ധിമാപേമാം
സോഽമരൈരിത്യലാള്യത || ൧൫.൧൧൪ ||

തീവ്രവ്രതോഽതീന്ദ്രിയവിദ്
വിദ്യാബ്ധിസ്തർകപന്ധിതഃ |
അനിരുദ്ധപദാധാരഃ പ്രേഷുഃ ശിഷ്യസ്തഥായയൗ ||
൧൫.൧൧൫ ||

തേന സംപ്രാർഥിതം യാതം രൂപ്യപീഠമിമം പുനഃ |
കൃത്സ്തജ്ഞം കൃപയാ സ്പേഷു സംപ്രാപ്തം
മേനിരേ പ്രജാഃ || ൧൫.൧൧൬ ||

കവീന്ദ്രതിലകോ വിദ്വച്ഛേഖരസ്താപസാഗ്രണീഃ |
മധ്യകേളീശുകോഽസ്യോഭൂ ച്ഛിഷ്യോ
വ്യാസപദാശ്രയഃ || ൧൫.൧൧൭ ||

അസൗ ദാസ്യം ധ്രുവം യാതം മഹാന്തം
മഹതാമപി |
വ്യധാദനുഗ്രഹം കുരപ്ൻ സാമർഥ്യഃ കൗതുകം
ന്യുണാമ് || ൧൫.൧൧൮ ||

ആരുരോഹ ദുരാരുോഹം സ പരൈഃ

പ്രീതികൃദ്ധരഃ |
മഹാന്തം മഹിമാനം ച മഹീധ്രം ച ഗുഹപ്രിയമ് ||
൧൫.൧൧൯ ||

ആകൃഷ്ടോഽസ്യ ഗുണൈരപ്യാപ്തൈഃ യോ
ഗോദായാ ഉപായയൗ |
സ പദ്മനാഭതീർഥാഖ്യഃ ശിഷ്യോഽന്യോഽഭൂത്
സുചേതസഃ || ൧൫.൧൨൦ ||

ശ്രുത്യാ മത്യാ സദാ ഭക്ത്യാ വിരക്ത്യാ
നിത്യസേവയാ |
യസ്മൈ പ്രസന്നഃ പ്രാജ്യേഷഃ സദ്യോ വിദ്യാം
ദദൗ ശുഭാമ് || ൧൫.൧൨൧ ||

വേദാന്താബ്ധിം ന യോ ജാതു ജഹൗ
വിദ്വന്തിമിംഗിലഃ |
യുക്തിപ്രവാഹസംരംഭാത് പരശാസ്ത്രനദീചരഃ ||
൧൫.൧൨൨ ||

വ്യാഖ്യാപണാദമാത്രേണ വീരം മന്യാന്
സ്വമന്ധലേ |
മായാവിഗ്രാമസിംഹാന് യോ വാദിസിംഹോ
നിരാകരോത് || ൧൫.൧൨൩ ||

മത്തദുരപാദിമാതംഗതർകമസ്തുകദാരണേ |
പഞ്ചാസ്യോ യോഽഭവദ് വൃക്തം ചതുരാസ്യോഽപി
കേവലമ് || ൧൫.൧൨൪ ||

സന്ന്യായരത്താവളിരപ്യുദപാദി യതഃ പരാ |
ടീകാഽപരാഽനുവ്യാഖ്യായാ അനർഘാ
ബോധസാഗരാത് || ൧൫.൧൨൫ ||

വേദപ്രവചനാചാര്യശിഷ്യോഽസാവിതി പൂജിതഃ |
സഭ്യഃ സഭായാം യോ വേദം വ്യാചഖ്യൗ
വേദസാരവിത് || ൧൫.൧൨൬ ||

അനയോഃ പ്രഥമേ ശിഷ്യാശ്ചരമെ ചാഭവന്നിഹ |
അനന്തബോധസ്യാനേകേ യതീന്ദ്രാ
ബഹുദേശജാഃ || ൧൫.൧൨൭ ||

വശീകൃതഹൃഷീകാശ്ച ജനനാദ്യുപമർദ്ദിനഃ |
നരസിംഹപദാധാരാ അഭ്യസ്തോപേന്ദ്രനാമകാഃ ||
൧൫.൧൨൮ ||

അദീർഘാന്യാദിധാനാ യേ ശ്രീമന്ദ്രാമപദാശ്രയാഃ |
അപ്രത്യക്ശഗുണോദ്രിക്താ

ഭക്തിവൈരാഗ്യസാഗരാഃ || ൧൫.൧൨൯ ||

പാദൈഃ പുനന്തഃ പൃഥിവിം ദർശയന്തോ ഹരേഃ
പദമ് |

ധൃതദൃസ്സമയധാന്താ ഭാസ്കരാ ഇവ ഗാം ഗതാഃ ||
൧൫.൧൩൦ ||

മോക്ഷശാസ്ത്രാമൃതാന്ദോധിസേവയാ
നിത്യനിരപൃതാഃ |

ചക്രിചാരുതരാർചാസു ചക്രിണഷ്ചരണാർചകാഃ ||
൧൫.൧൩൧ ||

മധ്യപ്രശിഷ്ടാ ബഹവഃ ശിഷ്ടാ ഏഷാം
മുഹൂസ്തമാ |

അലംചക്രൂരലം പൃഥിവിം സരോ സദ്ഗുണഭൂഷണാഃ
|| ൧൫.൧൩൨ ||

സദാ

സകലസൗഖ്യസുഖ്യോസൗഖ്യോമൃതാബ്ധിഗാഃ |

സരോ ദുരപാദിദുരപാദകാന്ധവന്ധനമന്ധനാഃ ||
൧൫.൧൩൩ ||

ഭൂരിഭക്തിഭരാഃ കേചിദേഷപല്പശ്രുതസംപദഃ |

അപ്യപ്ലബ്ബോധാ അപരേ ബഹുശ്രുതമഹാഗുണാഃ ||
൧൫.൧൩൪ ||

ബഹവോ ഗൃഹിണോഽപ്യസ്താത് സമഗ്രാനുഗ്രഹം
യയുഃ |
ദീപ്രാ യത്രാഗന്യ ഇവ ത്രയോ ലികുചശേഖരാഃ ||
൧൫.൧൩൫ ||

മാധ്യം നിയോഗം യേ പ്രായോ നാത്യജന്
വിദുഷാം വരാഃ |
ശിഷ്യക്ഷേത്രേഷു
സദിദ്യാബീജാവൈകദീക്ഷിതാഃ || ൧൫.൧൩൬ ||

ഗ്രാമണ്യോ ബ്രാഹ്മണാഗ്രണ്യഃ പ്രാപുഃ
പൂർണേഷശിഷ്യതാമ് |
യേഷാം സദുപിമാത്രേണ ഭവേത് കില പരം പദമ്
|| ൧൫.൧൩൭ ||

ശുശ്രൂഷാപക്ഷപാതാദ്വൈഃ കേഭ്യശ്ചിത് കേവലം
ദദൗ |
രാമപ്രിയോ രാമ ഇവ സ്വാം ഗതിം
യോഗിദുർലഭാമ് || ൧൫.൧൩൮ ||

ശിഷ്യപ്രശിഷ്ടാതിശയാ ഈദ്യശാ യദ്യോദയാത്
|
കോ നേച്ഛേരത് സുലഭം ഭക്ത്യാ
തത്പാദസുരപാദപദ് || ൧൫.൧൩൯ ||

ഇത്ഥം സദ്ഭിഃ സദ്ഭിരർച്യോ ധരായാം ചക്രേ
വാസം ശേഷശയ്യേ ശയാനേ |
ഗ്രാമേ വാതൈഃ പാവിതേ കാണപതീർമ്മൈഃ
ഭക്തപ്രീത്യാ സന്തോടനൂനബോധഃ || ൧൫.൧൪൦ ||

ആനന്ദതീർഥഭഗവദ്വദനേന്ദുബിംബം
വിദ്യാസുധാവിതതകാന്തി സുകാന്തികാന്തമ് |
യൈഃ പ്രൈക്ഷ്യതാത്ര ഭവതാപശമായ ഭക്തൈഃ
തദ്ദാസദാസ്യമപി കിം ന ദദാതി പുംസഃ ||
൧൫.൧൪൧ ||

|| ഇതി ശ്രീമത്കവുകുലതിലക
ത്രിവിക്രമപന്ധിതാചാര്യസുത
ശ്രീനാരായണപന്ധിതാചാര്യവീരചിതേ
ശ്രീമധ്വവിജയേ
ആനന്ദാങ്കിതേ പഞ്ചാദശഃ സർഗഃ ||